

Súd: Krajský súd Košice  
Spisová značka: 5CoPr/5/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613235499  
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník  
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7613235499.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu, v právnej veci žalobkyne: A.. S. A., bytom S. XXX, právne zast. Advokátskou kanceláriou K., Š. & Z., S..X..F., so sídlom v D.Š., D. XX, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanej: Y. Š. S., S. XX, právne zast. O.. C. Z., advokátkou so sídlom v S. E. K., Š. E. X, o zaplatenie 584 €, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 9CPr/2/2013-140 z 6.5.2014

### rozhodol:

M e n í rozsudok a žalobu z a m i e t a .

Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanej trovy konania v sume 277,32 € na účet O.. C. Z., do 3 dní.

### o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vyslovil povinnosť žalovanej, ktorá je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 584 € a nahradiť trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 35 € a na účet právneho zástupcu žalobkyne trovy vo výške 604,71 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobkyňa sa návrhom doručeným dňa 18.12.2013 domáhala od žalovanej zaplatenia sumy 584 € a náhrady trov konania. Istinu požadovala titulom náhrady škody spôsobenej porušením právnej povinnosti. V návrhu uviedla, že je bývalou učiteľkou Základnej školy v Slovinkách. V priebehu roka 2012 sa v obci začali šíriť informácie o tom, že sa k žiakom svojej triedy nevhodne správa, na základe sťažnosti matky jedného zo žiakov, žalovaná pristúpila k prešetrovaniu sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z.z. Sťažnosť prešetrovala v období od 7.5.2012 do 13.7.2012 a výsledkom šetrenia bolo konštatovanie opodstatnenosti sťažnosti a prijatie opatrení a to jej nezaradenie do kariérnej pozície pedagogický zamestnanec špecialista a to triedny učiteľ, úprava rozvrhu hodín a udelenie upozornenia na porušenie pracovnej disciplíny. Ukončeniu šetrenia sťažnosti predchádzalo jej upozornenie zo dňa 16.5.2012 na to, že vo veci koná orgán policajného zboru a uvedené bráni pokračovaniu v prešetrovaní sťažnosti.

Naviac žalovaná žalobkyni neurčila triednictvo, čím jej vznikla reálna škoda.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k návrhu uviedla, že žalobkyni nespôsobilá škodu, neporušila právnu povinnosť. Zástupkyňa žalovanej - riaditeľka školy v rámci svojej právomoci a pracovnej náplne zodpovedá za riadenie a organizáciu školy. V zmysle platných právnych predpisov triedneho učiteľa pre každú triedu na školský rok určuje riaditeľ. Žalobkyňa pozíciu triedneho učiteľa nemá vyhradenú a teda náhrada škody, ktorú si uplatňuje je neopodstatnená.

V školskom roku 2012/2013 podľa žalobkyne pracovali u žalovanej len 4 učiteľky vrátane nej so vzdelaním pre I. stupeň základnej školy, jej triedu prevzala ako triedna učiteľka učiteľka, ktorá má aprobáciu predmetov pre II. stupeň základných škôl a v jej predchádzajúcej triede vyučovala len jednu hodinu týždenne. Triednictvo sa u žalovanej určovalo každý školský rok pred jeho začiatkom s pravidlom, že triedna učiteľka na I. stupni vykonávala toto triednictvo v tej istej triede od prvého až po štvrtý ročník. Všetci pracovníci školy vedia, aký význam má triednictvo pre učiteľa. Skutočnosť, ktorá sa udiala každý vnímal ako jej pochybenie a následné potrestanie jej osoby.

O.i. štatutárna zástupkyňa žalovanej uviedla, že jej postup pri prešetrovaní sťažnosti voči žalobkyni Štátna školská inšpekcia najprv podaním z októbra 2012 odobrila a až následne na základe sťažnosti žalobkyne vydala oznámenie o výsledku z 8.7.2013, kde postup hodnotila ako nedodržanie zákona o sťažnostiach. O tom, že vo veci koná aj polícia sa dozvedela priamo od vyšetrovateľa dňa 21.5.2012. Do tej doby mala sťažnosť prešetrovanú, boli už vypočuté všetky deti z triedy žalobkyne. O výsledku prešetrovania bola písaná zápisnica z 23.7.2012.

Súd dokazovaním zistil, že žalobkyňa pracovala u žalovanej na základe Pracovnej zmluvy zo dňa 8.9.1993 ako vychovávateľka ŠD a na základe Dohody o zmene dojednaných pracovných podmienok od 11.4.1995 ako učiteľka. S účinnosťou od 1.8.1997 bola u žalovanej zamestnaná na dobu neurčitú. Podľa vyjadrenia žalobkyne od uvedenej doby každý rok vykonávala aj funkciu triednej učiteľky žiakov I. stupňa a to až do školského roku 2012/2013, na pracovnej porade konanej dňa 29.6.2012 sa podľa zápisnice z tejto porady žalobkyňa zaujímala o rozdelenie triednictva v školskom roku 2012/2013. Podľa zápisu v uvedenej zápisnici uvedené malo byť upresnené až na pracovnej porade v auguste. O pracovných úväzkoch a triednictve boli podané učiteľom informácie až dňa 27.8.2012, o čom svedčí zápisnica z pracovnej porady z uvedeného dňa a dňa 25.3.2012 bola zo strany A. L. - matky jedného zo žiakov triedy, v ktorej žalobkyňa vykonávala triednictvo podaná sťažnosť na nevhodné správanie a výchovné metódy žalobkyne voči jej synovi, resp. žiakom jej triedy.

Na žiadosť žalobkyne zo dňa 17.11.2012 adresovanej žalovanej o písomné zdôvodnenie rozhodnutia neurčiť ju za triednu učiteľku na I. stupni a k zníženiu počtu jej hodín odučených na I. stupni, reagovala žalovaná podaním zo dňa 20.12.2012 tak, že rozhodnutie riaditeľky školy vymenovať do funkcie triedneho učiteľa a určenie náplne úväzku je v kompetencii riaditeľa školy.

Žalobkyňa listom zo dňa 24.5.2013 zaslala Štátnej školskej inšpekcii sťažnosť na postup riaditeľky Základnej školy Slovinky pri prešetrovaní sťažnosti proti jej osobe. Podľa oznámenia výsledku prešetrovania tejto sťažnosti zo dňa 2.8.2013 sťažnosť žalobkyne bola opodstatnená, riaditeľka školy v čase prešetrovania sťažnosti bola informovaná o tom, že v predmetnej veci koná orgán činný v trestnom konaní.

Z pracovnej náplne riaditeľky Základnej školy Slovinky zo dňa 1.7.2009 je zrejme, že je v kompetencii riaditeľky školy určovať výkon triednickej práce a súd dôvodil, že dňa 24.7.2012 bolo zo strany žalovanej dané žalobkyni písomné upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny a to na základe prešetrovania predmetnej sťažnosti, ktorá bola vyhodnotená ako opodstatnená, voči ktorému žalobkyňa dňa 15.8.2012 podala odvolanie. Podľa vyjadrení oboch účastníkov zo strany žalovanej bola žalobkyni daná výpoveď z pracovného pomeru z dôvodu organizačných zmien. Na základe návrhu žalobkyne je súdom prvého stupňa vedené konanie pod sp. zn. 7CPr/2/2013, v ktorom konaní súd vyhovel návrhu žalobkyne o určenie neplatnosti tejto výpovede, konanie doposiaľ nie je právoplatne ukončené a pod ČVS: ORP-324/OVK-SN-2012 bolo Okresným riaditeľstvom PZ, Odbor kriminálnej polície Spišská Nová Ves vedené konanie na základe trestného oznámenia A. L. zo dňa 2.4.2012 týkajúceho sa správania sa žalobkyne k žiakom, ktoré bolo ukončené uznesením zo dňa 24.5.2012 odmietnutím vecí podozrenia z prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže preto, že nebol dôvod na začatie trestného stíhania, odovzdanie alebo odovzdanie veci.

Podľa oznámení o výške a zložení funkčného platu žalobkyňa od 1.1.2012 mala tarifný plat vo výške 697 €, príplatok za činnosť triedneho učiteľa vo výške 3,50 € a funkčný plat vo výške 934 € mesačne. Od 1.9.2012 tarifný plat 697 € a funkčný plat vo výške 906 € mesačne a od 31.8.2012 vo výške tarifný plat 72 € a funkčný plat vo výške 906 € mesačne a o.i. pod sp. zn. 4C/106/2012 je súdom prvého stupňa vedené konanie o ochranu osobnosti na návrh žalobkyne proti A. L., ktorému súd v celom rozsahu vyhovel. Rozhodnutie vo veci doposiaľ nie je právoplatne ukončené.

Súd citoval § 420 O.z., § 13a ods.1, 2 zák. č. 553/2003 o odmenách niektor. zamest. pri výkone práce vo verejnom záujme konštatoval, že sa žalobným návrhom domáhala od žalovanej náhrady škody, ktorá mala jej byť spôsobená žalovanou tým, že ju spôsobila porušením právnej povinnosti uloženej § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 9/2010 Z.z. žalobkyňa škodu vo výške žalovanej istiny predstavujúcej rozdiel medzi platom, ktorý by poberala žalobkyňa ako pedagogický zamestnanec špecialista a ktorý poberala reálne ako radový pedagogický zamestnanec.

Súd dôvodil, že v konaní bolo preukázané, že na správanie sa žalobkyne ako učiteľky žiakov tretieho ročníka základnej školy, v ktorom vykonávala triednictvo bola podaná sťažnosť matkou jedného zo žiakov. Sťažnosť bola na priame vybavenie postúpená žalovanej, ktorej štatutárna zástupkyňa začala sťažnosť prešetrovať. V priebehu šetrenia tejto sťažnosti a to dňa 16.5.2012 bola žalovaná upozornená žalobkyňou, že okolnosti uvádzané v sťažnosti sú predmetom prešetrovania políciou t.j. orgánom činnom v trestnom konaní. Uvedenú informáciu si žalovaná neoverila a pokračovala v prešetrovaní sťažnosti. Podľa vyjadrenia riaditeľky žalovanej táto sa o tom, že skutočnosti uvedené v sťažnosti sú skutočne predmetom vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní dozvedela až dňa 22.5.2012, kedy bola vypočutá vo veci políciou a v tom čase boli už vypočutí aj žiaci triedy.

Škodou sa rozumie majetková ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. Okrem skutočnej škody sa uhrádza aj ušlý zisk t.j. to, čo mohol poškodený získať, nebyť škodovej udalosti. V danom prípade žalobkyňa vyčíslila škodu vo výške príplatku za triednictvo. Výška škody bola určená matematickým prepočtom podľa § 13b ods. 1 zákona č. 553/2003 Z.z. Tarifný plat žalobkyne v roku 2012 predstavoval sumu 697 €, po zvýšení o 24 % sumu 864,28 € (697 € plus 24 % z tejto sumy vo výške 167,28 €), z toho 5% predstavuje sumu 43,50 € (po zaokrúhlení). Za obdobie od 1.9.2012 do 31.12.2012 tak príplatok za triednictvo činí 174 € (43,50 € krát 9 mesiacov). Tarifný plat žalobkyne v roku 2013 predstavoval sumu 732 €, po zvýšení o 24 % sumu 907,68 € (732 € plus 24 % z tejto sumy vo výške 175,68 €), z toho 5% predstavuje sumu 45,50 € (po zaokrúhlení). Za obdobie od 1.1.2013 do 31.9.2012 tak príplatok za triednictvo činí 409,50 € (45,50 € krát 9 mesiacov). Spolu príplatok za triednictvo činí 583,50 €, po zaokrúhlení 584 €.

Podľa právneho posúdenia súdu ďalším predpokladom zodpovednosti za škodu je existencia príčinnej súvislosti medzi škodou a porušením právnej povinnosti. Vzťah príčinnej súvislosti je daný vtedy, ak je medzi porušením právnej povinnosti a škodou vzťah príčiny a následku t.j. ak porušenie právnej povinnosti je práve tou okolnosťou, bez existencie ktorej by k vzniku škody nedošlo. Aj tento predpoklad zodpovednosti za škodu je povinný preukázať žalobca t.j. poškodený. V danej veci k pochybeniu žalovanej došlo pokračovaním v šetrení o sťažnosti matky žiaka potom, čo vo veci konal orgán činný v trestnom konaní dôsledkom čoho, bolo okrem iného aj prijatie opatrenia - nezariadenia žalobkyne do kariérnej pozície pedagogický zamestnanec špecialista a žalovaná v konaní poukázala na to, že je vo výlučnej kompetencii riaditeľky školy určovať výkon triednictva a to na každý školský rok s tým, že triednictvo v danom prípade bolo už pred šetrením sťažnosti prisľúbené inej učiteľke. Súd nespochybnil kompetenciu riaditeľa školy každoročne určovať výkon triednictva, čo napokon vyplýva aj z právnej úpravy. Napriek tomu má súd za to, že medzi porušením právnej povinnosti žalovanej a škodou tak, ako ju vyčíslila žalobkyňa existuje príčinná súvislosť. Je totiž nelogické, aby práve v prípade žalobkyne bola vykonaná zmena triednictva pre školský rok 2012/2013, ktorý nasledoval po ukončení prešetrenia sťažnosti a prijatých opatreniach a výmena jej triednictva učiteľkou, ktorá dovtedy funkciu triednej učiteľky žiakom I. stupňa nevykonávala. Okrem toho súd poukazuje na vyjadrenie zástupkyne žalovanej a to, že zmena triednictva bola oznámená ešte na konci školského roku 2011/2012 t.j. pred vyhotovením zápisnice zo šetrenia sťažnosti, ktoré tvrdenie však v konaní preukázané zo strany žalovanej nebolo. Naopak táto skutočnosť zo zápisnice z pracovnej porady z júna 2012, kde uvedené malo byť oznámené, nevyplýva. Z uvedeného, ako aj skutočnosti, že triednictvo na školský rok 2012/2013 bolo oznámené až na pracovnej porade koncom augusta 2012, možno usudzovať aj existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti žalovanej a škodou vyčíslenou žalobkyňou.

Pre vznik zodpovednosti za škodu zavinenie sa predpokladá, pričom pre vznik zodpovednosti za škodu postačuje aj zavinenie z nedbanlivosti. Existenciu zavinenia poškodený nemusí preukazovať. V tejto súvislosti poukázal na znenie ustanovenia § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Zo strany žalovanej nebolo v konaní preukázané, aby škoda na strane žalobkyne bola spôsobená inak, preto žalobe vyhovel.

Podľa úspechu (§ 142 O.s.p.) súd priznal aj žalobkyňi za úkon 38,18 € a trovy právneho zastúpenia tak predstavujú sumu 473,53 € (odmena 190,90 € plus režijný paušál 39,38 € plus náhrada straty času

160,80 € plus cestovné 82,45 €). k vypočítaným trovám právneho zastúpenia bola pripočítaná suma 90,71 € ako 20 % DPH zo sumy 473,53 € a teda trovy právneho zastúpenia boli priznané vo výške 568,24 €.

V podanom odvolaní žiadala žalovaná, aby odvolací rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, žalobu zamietol a zaviazal jej nahradiť žalobkyňou trovy konania 221,86 € na súde ako aj trovy odvolacieho konania 55,46 € alebo rozsudok prvostupňového súdu zrušiť a vrátiť späť na ďalšie konanie.

So záverom súdu nemôže súhlasiť, ide o rozhodnutie nesprávne a nespravodlivé, lebo súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, všetko dôvody podľa § 205 O.s.p. Žalovaná tým, že neurčila žalobkyňu za triednu učiteľku na školský rok 2012/2013 neporušila právnu povinnosť, ba práve naopak postupovala zástupkyňa žalovanej v zmysle § 5 ods.1 vyhl. č. 320/2008 v znení neskorších predpisov O základnej škole „Výchovno-vzdelávaciu činnosť v triede koordinuje triedny učiteľ, ktorého pre každú triedu na školský rok určuje riaditeľ“ a riaditeľ školy - zástupca žalovanej teda má kompetenciu a právomoc určovať na školský rok pre každú triedu triedneho učiteľa. Aj v prípade, ak by nebola sťažnosť na toho ktorého učiteľa, riaditeľ má právo určiť triedneho učiteľa na každú triedu na príslušný školský rok, a ona tým, že nevykonávala pozíciu triedneho učiteľa, nemala nárok na príplatky za výkon tejto činnosti. Poukázala na tú skutočnosť, že žalobkyňa bola určená za triedneho učiteľa v III. triede s platnosťou od 1.9.2011 do 30.6.2012, teda na jeden školský rok. Žalobkyňa v zmysle pracovnej zmluvy má pracovné zaradenie ako učiteľka základnej školy, kde túto činnosť aj vykonávala.

Orgán v trestnom konaní dostal podnet na prešetrenie podozrenia z prečinu ohrozovania mravnej výchovy a zástupkyňa žalovanej prešetrovala sťažnosť na pracovisku, ktorú podali rodičia na nevhodné správanie sa učiteľky - žalobkyne voči ich deťom. Súd vykonaným dokazovaním dospel k nesprávnemu záveru, že návrh žalobkyne je dôvodný. Zástupkyňa žalovanej neporušila právnu povinnosť, keď žalobkyňu nomenovala za triednu učiteľku na šk. rok 2012/2013. Ako zástupkyňa žalovanej - riaditeľka školy neodvolala žalobkyňu z pozície triedneho učiteľa v školskom roku 2011/2012, ale neurčila žalovanú pre školský rok 2012/2013 za triednu učiteľku. V zmysle § 5 ods.1 vyhl. č. 320/2008 v znení neskorších predpisov o Základnej škole „Výchovno-vzdelávaciu činnosť v triede koordinuje triedny učiteľ, ktorého pre každú triedu na školský rok určuje riaditeľ“. Žalovaná má za to, že žalobkyňi nebola spôsobená škoda tým, že nebola určená za triednu učiteľku v šk. roku 2012/2013.

Vo vyjadrení k odvolaniu navrhla žalobkyňa potvrdiť rozsudok ako vecne správny a uložiť žalobkyňi zaplatiť jej trovy odvolacieho konania vo výške 55,46 € na účet právneho zást. žalobkyne. V konaní bolo preukázané, že voči osobe žalobkyne vo veci údajného nevhodného správania sa žalobkyne k deťom, boli sťažnosti podávané vždy jednou osobou - p. L. a to opakovane na rôzne inštitúcie, nikdy nedávali sťažnosti iní rodičia. Žalovaná v odvolaní neuviedla žiadne nové tvrdenia mimo už predkladanej argumentácie. Ona síce argumentovala v odvolaní, že žalovaná neporušila žiadnu právnu povinnosť, nakoľko pridelenie triednictva je v kompetencii žalovanej, avšak žalovaná odkazuje na § 5 ods.1 vyhl. č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov, lebo výchovno-vzdelávaciu činnosť v triede koordinuje triedny učiteľ, ktorého pre každú triedu na školský rok určuje riaditeľ, neurčením žalobkyne za triednu učiteľku v roku 2012/2013, neporušila ona právnu povinnosť, táto argumentácia však opomína ostatné skutočnosti, ktoré boli preukázané v konaní, v súhrne ktorých má nárok žalobkyňa na škodu. Žalobkyňa je učiteľkou s aprobáciou na výučbu na I. stupni základných škôl, pričom v šk. r. 2012/2013 boli na škole len štyri učiteľky, zároveň len štyri triedy na I. stupni ZŠ Slovinky, kde je možné určiť triedneho učiteľa, napriek tomu žalovaná nerozhodla o neurčení žalobkyne za triednu učiteľku v rámci tvorby rozvrhu, ale rozhodla tak ako o sankcii za konanie, ktorého sa žalobkyňa nikdy nedopustila. Žalovaná v priebehu konania prednášala účelové a nepravdivé tvrdenia o údajnom triednictve, ktoré nemalo byť pridelené žalobkyňi, lebo bolo už prisľúbené A.. D.. Pritom nikdy do šk. r. 2012/2013 A.. D. funkciu triednej učiteľky na I. stupni ZŠ Slovinky nevykonávala. O.i. žalovaná nepreukázala svoje tvrdenia, že už na porade v júni 2012 mali byť rozdeľované funkcie triednictva, jasne tak vyplýva z dôkazov, že na pracovnej porade dňa 29.6.2012 žalobkyňa domáhala sa toho, aby bolo určené ako budú rozdelené triedy v šk. r. 2012/2013, na to jej bolo povedené, že to bude upresnené na pracovnej porade v auguste, podľa zápisnice z pracovnej porady z 27.8.2012, až v tento deň bolo oznámené rozdelenie triednictva pre šk. r. 2012/2013, pričom v ten istý deň riaditeľka informovala o prešetrení sťažnosti proti žalobkyňi, a mala dať aj vysvetlenie k otázke A.. A., prečo nebude triednou učiteľkou. Preto podľa § 13 ods.3 zák. č. 311/2001

Z.z. Zákonník práce, išlo o porušenie dôležitého ustanovenia o výkone práv a povinnosti, lebo to nebolo v súlade s dobrými mravmi. Žalovaná ignorovala svojim konaním porušila dobré mravy na pracovisku. Škoda bola teda žalobkyni spôsobená nielen porušením uvedeného ustanovenia zákona o sťažnostiach, ale aj porušením ust. § 13 ods.3 Zákonníka práce. Za tarifnú hodnotu, z ktorej a určuje základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, sa podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov, považuje suma 584 €, čo je škoda za triednictvo, žalobkyňa si uplatňuje náhradu trov právneho zast. zvýšenú o 20% DPH (38,18 € za jeden úkon + 8,04 € režijný paušál, 20% DPH k tomu, za jeden úkon v odvolacom konaní 55,46 €).

Odvolačný súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1 O. s. p. možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a rozsudok zmenil, aj keď zistil skutkový stav veci úplne, ale pre nesprávne právne posúdenie tento rozsudok súdu prvého stupňa zmenil podľa § 220 O.s.p. (verejným vyhlásením podľa § 156 ods.3 O.s.p.).

Odvolačný dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d) O. s. p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s §132 O. s. p. a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov, alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O. s. p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval síce správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

Odvolačný súd predovšetkým v priebehu odvolacieho konania uložil účastníkom, aby sa do 7 dní vyjadrili k možnému použitiu ust. § 5 ods.1 vyhl. č. 320/2008 Z.z. o Základnej škole. So zreteľom na to, že toto ustanovenie doteraz nebolo použité súdom prvého stupňa, aj keď sa v rozhodnutí spomínalo, a je pre rozhodnutie vo veci samej rozhodujúce, odvolací súd uložil účastníkom vyjadriť sa k možnému použitiu tohto ust. § 213 ods.2 O.s.p.

Podľa čl. 152 ods.4 Ústavy Slovenskej republiky zák. č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Vzhľadom na ust. § 213 ods.1, 2 O.s.p., zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v ods. 2 až 7.

Ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní vecí nebolo použité a je pre rozhodnutie vecí rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. O.i. treba poznamenať, že pri zmene rozsudku v odvolacom konaní podľa § 220 O.s.p., zásadne nejde o narušenie dvojinstančnosti konania v súdnom procese (pozri Uznesenie z 28.1.2014, sp.zn. 22Cdo2223/2013 Najvyššieho súdu ČR).

Podľa § 220 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods.1).

Podľa § 1 vyhl. Ministerstva školstva SR z 23.júla 2008 č. 320/2008 Z.z. o základnej škole, vyhláška upravuje organizáciu základnej školy (ďalej len „škola“) plnenie povinnej školskej dochádzky vrátane jej plnenia mimo územia Slovenskej republiky, organizáciu a zabezpečovanie výchovno-vzdelávacej činnosti v škole vrátane integrácie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a mimo nej, žiakov s nadaním, pravidiel hodnotenia a klasifikácie a pravidiel o bezpečnosti a ochrane zdravia žiakov.

S poukazom na § 3 cit.vyhl., riaditeľ školy (ďalej len „riaditeľ“) môže poveriť usmerňovaním výchovno-vzdelávacej činnosti školy svojho zástupcu.

Podľa § 5 ods.1 cit. vyhl., výchovno-vzdelávaciu činnosť v triede koordinuje triedny učiteľ, ktorého pre každú triedu na školský rok určuje riaditeľ.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav vo veci, ale vec nesprávne právne posúdil a nárok žalobkyne na vyplatenie príplatku za triednictvo nepatrí. Aj keď súd odôvodňoval svoj rozsudok, že výška škody bola určená matematickým prepočtom podľa § 13b ods.1 zák. č. 553/2003 Z.z. a príplatok za triednictvo činil v roku 2012 174 € (43,50 € x 9 mesiacov) a spomínal tarifný plat žalobkyne, v konaní bolo jednoznačne preukázané, že aj pri podaných sťažnostiach a právnom posúdení súdu, že ide o nárok žalobkyne na odmenu za triednictvo (dokonca škodu, resp. zisk, ktorý mal ujsť z toho dôvodu, že nebola triedna v školskom roku) tento nárok, aj keď dovtedy funkciu triednej učiteľky žiakom I. stupňa vykonávala, nie je možné priznať žalobkyne z toho dôvodu, že tento príplatok mal vyplatený iný učiteľ a aj triednictvo dostal od štatutárnej zástupkyne iný učiteľ. Aj z gramatického a logického výkladu ust. § 5 ods.1 vyhl. č. 320/2008 Z.z., v spojení s § 1, § 3, § 4 cit. vyhl. ako aj § 5 ods.5 vyhl. (o tom, že v neprítomnosti triedneho učiteľa vykonáva jeho prácu iný pedagogický zamestnanec, ktorého určí riaditeľ a počas neprítomnosti triedneho učiteľa dlhšie ako 30 dní určí riaditeľ jeho zástupcu) neprichádza do úvahy iný výklad citovanej vyhlášky, ktorý upravuje základnú organizačnú činnosť povinnej školskej dochádzky v základnej škole, pracovno-právne vzťahy pri výchovno-vzdelávacej činnosti učiteľov, riaditeľa a zástupcu a napokon aj z ust. § 5 vyhl. č. 320/2008 Z.z. nepochybne vyplýva, že niektorý učiteľ môže mať triednictva aj dva, teda pre dve triedy na školský rok môže byť určený jeden učiteľ, ktorý je triednym učiteľom a iný pedagogický pracovník - učiteľ nemusí mať ani jednu triedu, čiže nemusí koordinovať vzdelávaciu činnosť, niektorý učiteľ ani v jednej triede. Aplikácia citovanej vyhlášky nebola spochybňovaná žalovanou a ani žalobkyňa v priebehu konania netvrdila, že by žalovaná nemala kompetenciu riaditeľa s povinnosťou určiť triednictvo v tom, ktorom školskom roku tak ako urobila aj pre šk. r. 2012/2013 (citácia na str. 7 v rozsudku prvý ods.: „Súd nepochybňuje kompetenciu riaditeľa školy každoročne určovať výkon triednictva, čo napokon vyplýva aj z právnej úpravy. Napriek tomu má súd za to, že medzi porušením právnej povinnosti žalovanej a škodou tak ako ju vyčíslila žalobkyňa existuje príčinná súvislosť. Je totiž nelogické...“).

Za nesprávne považuje odvolací súd právne posúdenie veci súdom prvého stupňa ohľadne zamieňania si posúdenia nároku ako ušlý zisk alebo škody s rozobratím predpokladov zodpovednosti za škodu (existenciou príčinnej súvislosti medzi škodou a porušením právnej povinnosti) súdom.

Totíž, ak právny predpis stanovuje, že s poukazom § 13b ods.1 zák. č. 553/2003 Z.z. pri tarifnom plate žalobkyne, ktorá na základe pracovnej zmluvy pracovala u žalovanej na základnej škole, tak 5% z tarifného platu, ak predstavovalo 43,50 € a toto mal byť príplatok za triednictvo (vyčíslené 43,50 € x 9

mesiacov) pri tarifnom plate v r. 2013 a za obdobie od 1.1.2013 do 31.9.2013 za triednictvo mala dostať 409,50 € žalobkyňa (43,50 x 9 mesiacov), spolu príplatok za triednictvo vyčíslil súd v rozsudku na str. 6 súd po zaokrúhlení 584 €, tento príplatok vyplácaný na základe právneho predpisu mohol byť vyplatený len tomu, kto mal triednictvo, teda len takému učiteľovi, ktorý spĺňal predpoklady v právnom predpise, t.j. musel byť určený riaditeľom za triedneho učiteľa podľa § 5 ods.1 vyhl. č. 320/2008 Z.z. a nejde o žiadnu škodu ani o ušlý zisk, ide jednoznačne o príplatok za triednictvo tak ako to popísal správne v časti odôvodnenia na str. 6 ods.3, 4 v odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa.

Ostatné skutočnosti sú okolnosťami sporu, ktoré nie sú právne relevantné pre posúdenie vyhovievania žaloby o vyplatenie príplatku za triednictvo, ktoré uplatnila žalobkyňa, sú len akcesórnymi okolnosťami, ktoré sú nepodstatné pre tento mzdový nárok, pretože pri splnení podmienok v právnom predpise, ak by vznikol učiteľovi, resp. zamestnancovi právny nárok, išlo by o plnenie zákonné, kedy by súd musel vyhovieť nároku vyplývajúcejmu z právneho predpisu, išlo teda v riešenej veci o mzdový nárok.

Preto nemožno účelovo vyhodnocovať šetrenia sťažnosti po udaniach a oznámeniach rodičov, resp. žiakov na učiteľku - žalobkyňu a zamieňať si tento mzdový nárok s nárokom na ochranu osobnosti, prípadne so sporom o neplatnosť skončenia pracovného pomeru (konanie 8C/86/2011 nie je ešte právoplatne skončené, ani ďalší spor sp.zn. 7CPr/2/2013 o neplatnosť výpovede medzi tými istými účastníkmi konania nebol právoplatne skončený, je v odvolacom konaní).

O.i. súd prvého stupňa spomína § 3 ods.1, 2 Obč.zák. o výkone práva a povinnosti vyplývajúci z občianskoprávných vzťahov, nie je možné si zamieňať vyplatenie príplatku na základe splnenia predpokladov podľa zákona, resp. právneho predpisu a ani nie je možné zamieňať nevyplatenie príplatku za triednictvo podľa zák. č. 553/2003 Z.z. s ušlým ziskom a so škodovou udalosťou. Ostatné okolnosti zisťované súdom na základe návrhov žalobkyne sú len akcesórneho charakteru, nemajú súvislosť s nárokom na vyplatenie príplatku za triednictvo, a preto žalobkyňa nemohla mať vo veci po takejto žalobe úspech.

Odvolací súd pripomína, že síce čl. 2 Zákonníka práce v druhej vete spomína výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov v tom kontexte, že musí byť v súlade s dobrými mravmi; a že nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu alebo spoluzamestnancov avšak aj z judikatúry Ústavného súdu ČR (ako aj Najvyššieho súdu ČR, napr. č. 8 z roku 1999) vyplýva, že dobrými mravmi je súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú akceptované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem (pozri prof. Barancová, CSc. a kolektív, Zákonník práce, komentár str. 31, rok 2003).

Aj s poukazom na § 13 ods.3 Zákonníka práce, zákon č. 301/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov musí byť v súlade s dobrými mravmi ... .

Na základe uvedeného odvolací súd musí konštatovať, že bolo možné po vyjadrení sa účastníkov konania k možnému použitiu § 5 ods.1 vyhl. č. 320/2008 Z.z. o základnej škole rozhodnúť vo veci a to tak, že odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol a rozhodol o trovách konania.

Samé vyjadrenie k možnému použitiu citovaného ustanovenia žalobkyňou v tom smere, že čl. 2 základných zásad Zákonníka práce zakotvuje pozitívny príkaz výkonu práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov a že nemožno absolutizovať právo riaditeľky rozhodnúť o triednej učiteľke, so zreteľom na tvrdenú ochranu dobrých mravov je treba konštatovať, že všetko ide o základné zásady, mravy, avšak nie je to právny predpis, vyjadrenie žalobkyne, že uvedený princíp, t.j. ochrana dobrých mravov má vyššiu právnu silu ako je úprava v právnom predpise, v zákonom právnom predpise, konkrétne vyhl. č. 320/2008 Z.z. o základnej škole nemá oporu tak v Ústave SR ako aj v Zákonníku práce, zákon č. 311/2001 Z.z.

O.i. spomínaný rozsudok Najvyššieho SR sp.zn. 1Obdo V 76/2007 o výklade výkonu práva a povinnosti ako aj rozsudok súdu Krajského súdu v Trnave 9Co/76/2013, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8CoPr/5/2013 zo dňa 16.12.2013 o motívoch výpovede, ktoré nie sú v súlade so základnými zásadami právneho poriadku, je treba vyložiť tak, že všetko ide o motívy a pohnútky, ktoré sú domnienkami žalobkyne, avšak nemožno ich považovať za skutočnosti, ktoré vychádzajú z právneho predpisu a nadradovať princípy a základné zásady nad úpravu nároku uvedenú v právnom predpise konkrétne v § 5 ods.1 vyhl. č. 320/2008 Z.z. Uvedené rozhodnutia, ktoré vo vyjadrení žalobkyňa k možnému použitiu citovanej vyhlášky uviedla, vychádzajú z iných skutkových základov a týkajú sa buď neplatnosti skončenia pracovného pomeru, alebo iných nárokov a nesúvisia s prejednávanou vecou.

Podľa § 220 O.s.p. odvolací súd rozhodol bez doplnenia dôkazov a bez zmeny skutkového stavu tak, že žalobu zamietol.

Odvolací súd so zreteľom na § 224 ods.2 O.s.p., pretože bolo zmenené rozhodnutie a žalovaná mala plný úspech vo veci vzhľadom na § 142 ods.2 O.s.p. priznal trovy konania za prvostupňové konanie, v súlade s §§ 1, 9 a podľa § 10 ods.1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. hodnota jedného úkonu právnej služby predstavuje 38,18 €, za prevzatie a prípravu zastúpenia, vyjadrenie k žalobe, účasť na pojednávaniach dňa 19.3.2014, 6.5.2014, za podané odvolanie + režijný paušál 2x 7,63 € a 4x 8,04 € za 6 úkonov (aj za vyjadrenie k možnému použitiu ustanovenia právneho predpisu, ktoré je rozhodujúce pre právne posúdenie v odvolacom konaní), spolu s trovami odvolacieho konania 277,32 € (čisto len trovy odvolacieho konania 55,46 € bez DPH za odvolanie). Žalovaná bola úspešná v konaní a s poukazom na § 142 ods.1 a § 224 ods.2 O.s.p. jej patria ako úspešnej účastníčke trovy konania tak za prvostupňové konanie (221,86 € za 5 úkonov) tak aj trovy odvolacieho konania, úhrmne 277,32 €, ktoré podľa § 149 O.s.p. budú zaplatené žalobkyňou na účet právnej zástupkyne žalovanej.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

#### **Poučenie:**

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.